

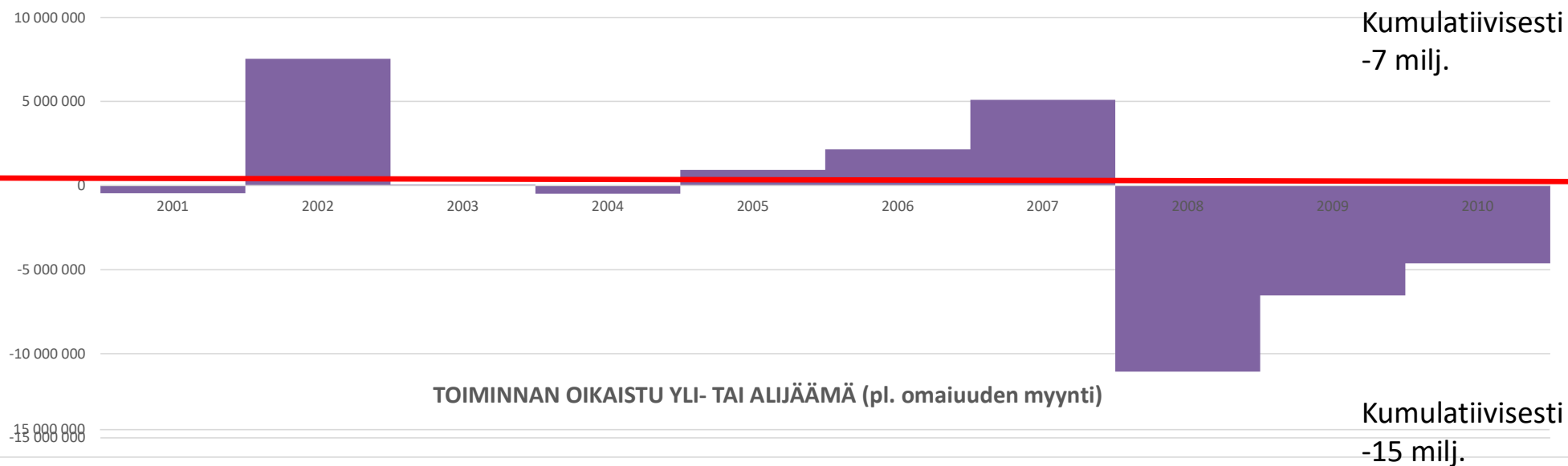
TALOUSARVIO JA TALOUSSUUNNITELMA 2023-2026

KV 14.11.2022

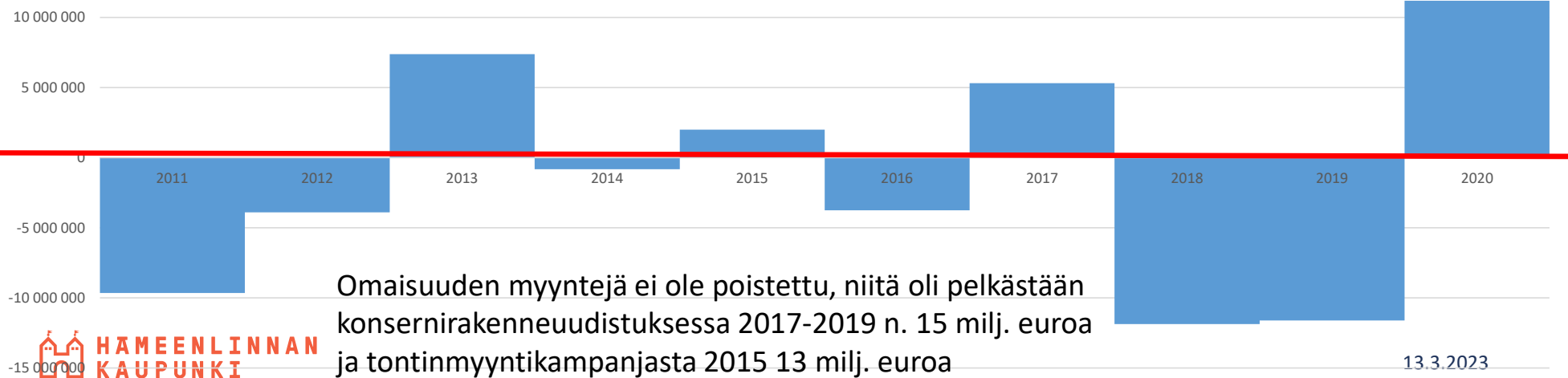

HISTORIA ...

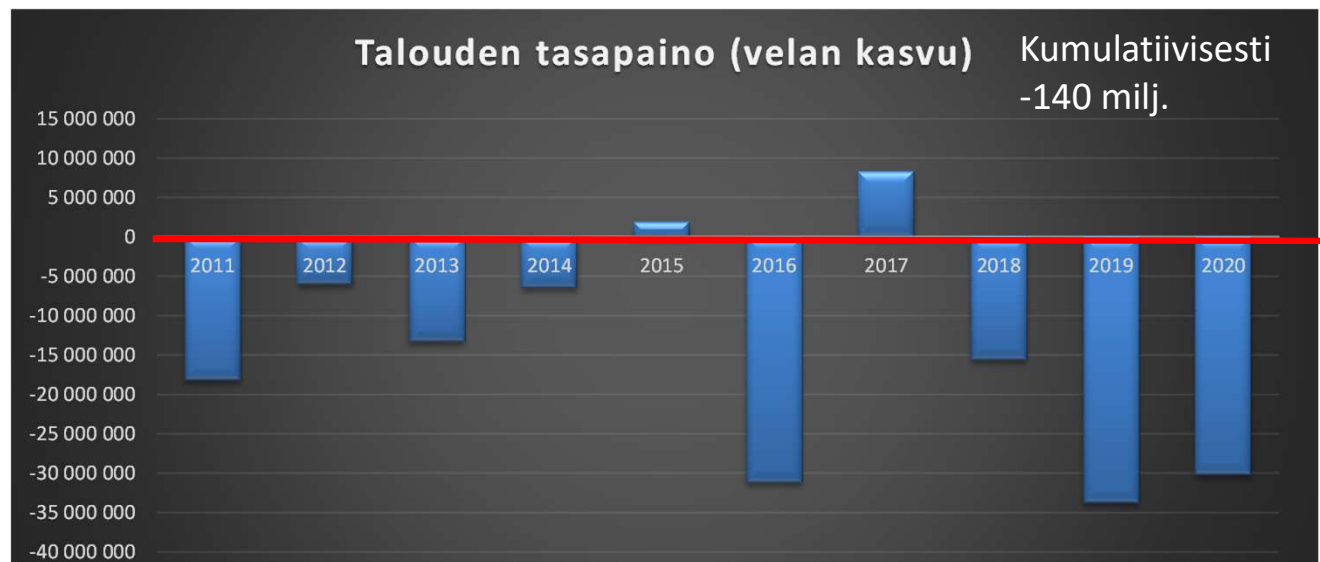
TOIMINNAN OIKAISTU YLI- TAI ALIJÄÄMÄ (pl. omaisuuden myynti)

TOIMINNAN OIKAISTU YLI- TAI ALIJÄÄMÄ (pl. omaisuuden myynti)

Kaupungin talous, kuten julkinen talous ylipäättään, on ollut tosiasiallisesti alijäämäinen käytännössä koko 2000-luvun. Tästä osoituksena on valtava velkamäärän kasvu 2000 luvulla.

TP 2018

Oikaistu
-11,9 milj.

Kunta	ylijäämä/ alijäämä/2018	asukasluku 31.12.2018	Ylijäämä / alijäämä /asukas
Kouvola	-25 920 648	83 177	-312
Salo	-14 841 288	52 321	-284
Nurmijärvi	-12 093 830	42 665	-283
Valkeakoski	-5 296 311	21 137	-251
Tampere	-54 677 000	235 239	-232
Lempäälä	-4 451 816	23 206	-192
Tammela	-1 072 237	6 081	-176
Pori	-13 853 485	84 403	-164
Akaa	-2 321 653	16 611	-140
Seinäjoki	-7 538 427	63 288	-119
Hausjärvi	-926 274	8 417	-110
Loppi	-824 904	7 861	-105
Riihimäki	-2 590 787	28 736	-90
Pirkkala	-1 413 888	19 368	-73
Hattula	-657 390	9 475	-69
Hämeenlinna	-4 170 688	67 532	-62
Hyvinkää	-2 498 220	46 504	-54
Janakkala	-880 917	16 447	-54
Kangasala	-1 615 002	31 676	-51
Lappeenranta	-3 384 159	72 699	-47
Joensuu	-2 399 940	76 551	-31
Forssa	-453 196	17 028	-27
Lahti	633 890	119 951	5

TP 2019

Oikaistu
-11,6 milj.

Kunta	ylijäämä/ alijäämä/2018	asukasluku 31.12.2019	Ylijäämä / alijäämä /asukas
Riihimäki	61 329 966	28 736	2 134
Loppi	1 029 209	7 861	131
Kangasala	427 607	31 676	13
Lappeenranta	348 026	72 699	5
Akaa	40 000	16 611	2
Hausjärvi	4 795	8 417	1
Lempäälä		23 206	0
Forssa		17 028	0
Joensuu	-3 039 751	76 551	-40
Pirkkala	-907 762	19 368	-47
Tampere	-18 005 000	235 239	-77
Lahti	-20 315 268	119 951	-169
Hämeenlinna	-11 475 970	67 532	-170
Hattula	-1 677 730	9 475	-177
Valkeakoski	-3 854 365	21 137	-182
Janakkala	-4 416 302	16 447	-269
Kouvola	-27 656 931	83 177	-333
Salo	-17 505 337	52 321	-335
Pori	-28 826 628	84 403	-342
Tammela	-2 112 000	6 081	-347
Seinäjoki	-22 397 023	63 288	-354
Nurmijärvi	-15 738 253	42 665	-369
Hyvinkää	-19 375 753	46 504	-417

TP 2020

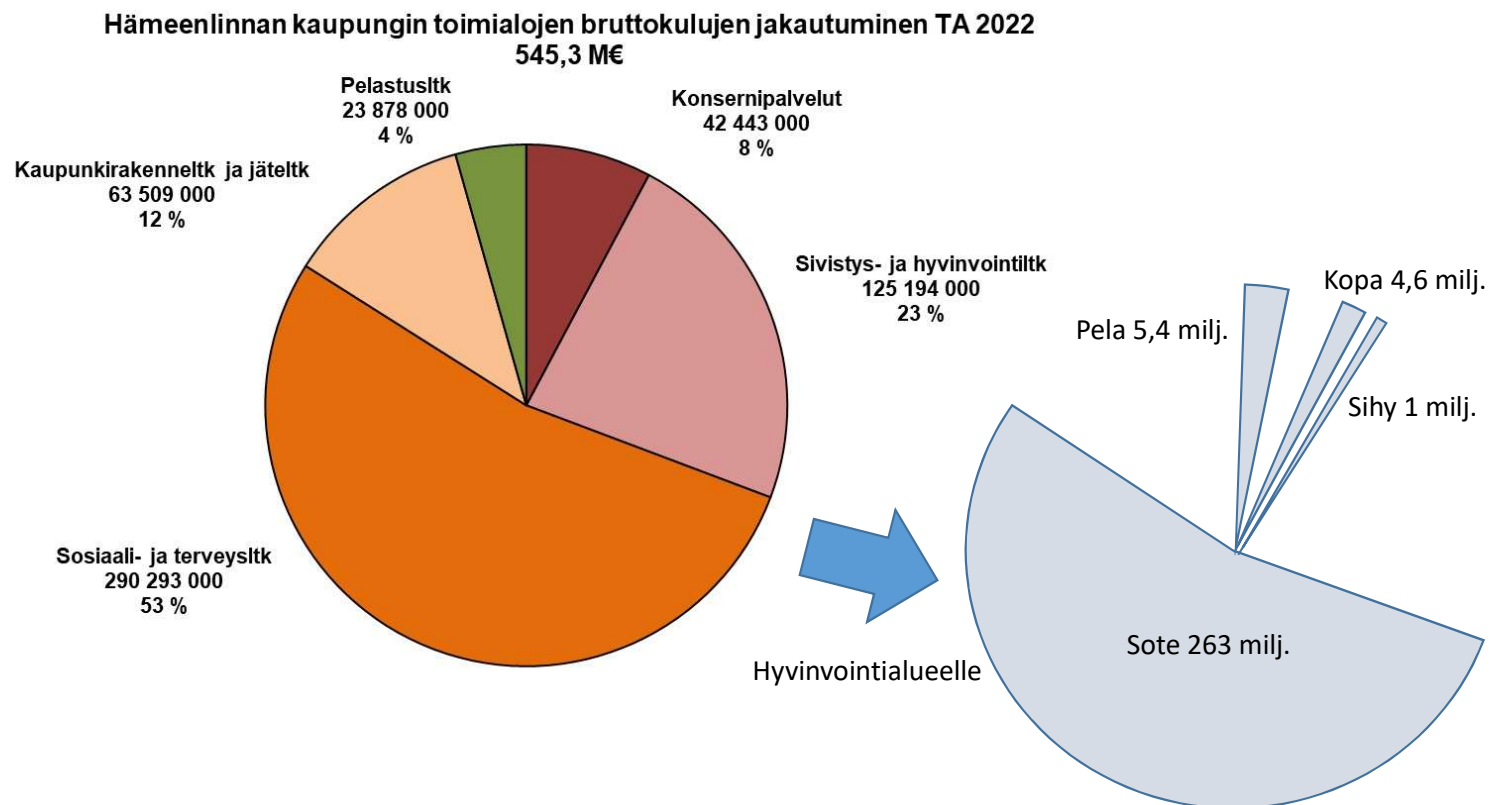
Covid-19 -pandemian vaikutukset									
	TP 2020	Konserni- palvelut ja tulos- laskelma- osa	Sivistys- ja hyvinvointi- lautakunta	Sosiaali- ja terveys- lautakunta	Kaupunki- rakenne- lautakunta	Pelastus- toiminta	TP 2020 ilman Covid-19 - pandemian vaikutusta	Muut kertaerät	TP 2020 ilman Covid-19 - pandemiaa ja kertaeriä vaikutusta
Toimintatulot	129 872 116	0	-490 500	-991 100	-711 200	4 800	132 060 116	600 000	131 460 116
Myyntituotot	42 122 615		-40 000	59 800	-758 000	0	42 860 815	0	42 860 815
Maksutuotot	23 909 669		-520 000	-970 800	-175 000	0	25 575 469	0	25 575 469
Tuet ja avustukset	11 617 354		69 500	-80 100	440 000	4 800	11 183 154	0	11 183 154
Muut toimintatuotot	52 222 477		0	0	-218 200	0	52 440 677	600 000	51 840 677
Valmistus omaan käyttöön	9 784 437						9 784 437		9 784 437
Toimintamenot	-526 411 900	-886 100	1 791 000	-3 890 800	-30 900	-575 400	-522 819 700	-2 400 000	-520 419 700
Henkilöstömenot	-156 296 266		462 000	-588 400	0	-490 200	-155 679 666	-700 000	-154 979 666
Palvelujen ostot	-259 310 440	-159 200	1 157 000	-2 045 900	-30 400	0	-258 231 940	-1 700 000	-256 531 940
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 308 296	-6 900	-115 000	-1 221 800	-500	-85 200	-17 878 896	0	-17 878 896
Avustukset	-32 302 386	-720 000	287 000	-200		0	-31 869 186	0	-31 869 186
Muut toimintamenot	-59 194 513		0	-34 500		0	-59 160 013	0	-59 160 013
Toimintakate	-386 755 347	-886 100	1 300 500	-4 881 900	-742 100	-570 600	-380 975 147	-1 800 000	-379 175 147
Verotulot	298 979 220	3 765 000					295 214 220	2 200 000	293 014 220
Valtionosuudet	122 901 971	21 152 000					101 749 971		101 749 971
Rahoitustulot ja -menot	-1 999 957	0					-1 999 957		-1 999 957
Korkotulot muilta	1 979 413						1 979 413		1 979 413
Muut rahoitustulot muilta	3 094 741						3 094 741		3 094 741
Korkomenot	-5 993 210						-5 993 210		-5 993 210
Muut rahoitusmenot	-1 080 901						-1 080 901		-1 080 901
Vuosikate	33 125 887	24 030 900					13 989 087	400 000	13 589 087
Poistot ja arvonalentumiset	-21 930 848						-21 930 848		-19 166 848
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 833 677						-19 833 677	-667 000	-19 166 677
Arvonalentumiset	-2 097 171						-2 097 171	-2 097 000	-171
Tilikauden tulos	11 195 039	24 030 900					-7 941 761	-2 364 000	-5 577 761
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	17 696						17 696		17 696
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-72 820						-72 820		-72 820
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	2 764 300						2 764 300	2 764 000	300
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	13 904 215	24 030 900					-5 232 585	400 000	-5 632 585

TP 2021

	TP 2021	Covid-19 -pandemian vaikutukset					TP 2021 ilman Covid-19 -pandemian vaikutusta	Muut kertaerät	TP 2021 ilman Covid-19 -pandemiaa ja kertaeriä vaikutusta
		Konserni-palvelut ja tulos-laskelma-osa	Sivistys- ja hyvinvointi-lautakunta	Sosiaali- ja terveys-lautakunta	Kaupunki-rakenne-lautakunta	Pelastus-toiminta			
Toimintatulot	147 379 355	78 000	0	9 979 000	-993 000	8 000	138 307 355	0	138 307 355
Myyntituotot	44 715 844			168 000	-1 358 000		45 905 844	0	45 905 844
Maksutuotot	22 835 289						22 835 289	0	22 835 289
Tuet ja avustukset	23 470 242	78 000		9 811 000	532 000	8 000	13 041 242	0	13 041 242
Muut toimintatuotot	56 357 980				-167 000		56 524 980	0	56 524 980
Valmistus omaan käyttöön	776 345						776 345		776 345
Toimintamenot	-545 715 067	-373 000	-688 000	-6 698 000	-3 000	-313 000	-537 640 067	-300 000	-537 340 067
Henkilöstömenot	-165 721 234	-15 000	-48 000	-1 874 000		-251 000	-163 533 234	0	-163 533 234
Palvelujen ostot	-272 116 175	-333 000	-430 000	-3 410 000			-267 943 175	-300 000	-267 643 175
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 431 177	-11 000	-208 000	-808 000	-3 000	-62 000	-18 339 177	0	-18 339 177
Avustukset	-27 396 764	-6 000		-1 000			-27 389 764	0	-27 389 764
Muut toimintamenot	-61 049 716	-8 000	-2 000	-605 000			-60 434 716	0	-60 434 716
Toimintakate	-397 559 367	-295 000	-688 000	3 281 000	-996 000	-305 000	-398 556 367	-300 000	-398 256 367
Verotulot	317 221 212	5 606 000					311 615 212		311 615 212
Valtionosuudet	109 991 064	3 459 000					106 532 064		106 532 064
Rahoitustulot ja -menot	3 684 917						3 684 917	3 300 000	384 917
Korkotulot muilta	2 102 997						2 102 997		2 102 997
Muut rahoitustulot muilta	7 708 411						7 708 411	3 300 000	4 408 411
Korkomenot	-5 607 707						-5 607 707		-5 607 707
Muut rahoitusmenot	-518 784						-518 784		-518 784
Vuosikate	33 337 826	8 770 000	-688 000	3 281 000	-996 000	-305 000	23 275 826	3 000 000	20 275 826
Poistot ja arvonalentumiset	-22 022 972						-22 022 972		-19 497 785
Suunnitelman mukaiset poistot	-19 497 785						-19 497 785		-19 497 785
Arvonalentumiset	-2 525 188						-2 525 188	-2 525 188	0
Tilikauden tulos	11 314 854	8 770 000	-688 000	3 281 000	-996 000	-305 000	1 252 854	474 812	778 041
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	159 775						159 775		159 775
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	-76 105						-76 105		-76 105
Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	-8 000 000						-8 000 000	-8 000 000	0
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	3 398 524	8 770 000	-688 000	3 281 000	-996 000	-305 000	-6 663 476	-7 525 188	861 712

HYVINVOINTIALUEMUUTOS

HVA-SIIRTO LUKUINA

HVA-SIIRTO LUKUINA (vuoden 2022 tasossa)

Henkilömäärä 1.9.2022	3 495
HVA siirtyvät	1 710
Kaupungille jää	1 785

Henkilöstökulut ennuste 2022	163 578 800
HVA siirtyvät	82 449 100
Kaupungille jää	81 129 700

Toimintakate	-424 500 800
Poistot	-19 326 000

Nettokulut -443 826 800

HVA siirtyvä	-273 781 300 Kaupungilta siirtyy pois nettokuluja
Kaupungille jää	-170 045 500 Kaupungille jää nettokuluja

Verotulo per asukas

	2020	2021	2022**	2023**	2024**	2025**
Verotettava tulo 1000 €	1 212 123	1 259 884	1 310 558	1 436 833	1 494 477	1 551 881
<i>Muutos %</i>	2,3	3,9	4,0	9,6	4,0	3,8
Verotett. tulo €/Asukas	17 865	18 536	19 268	21 112	21 948	22 782
<i>Muutos %</i>	2,0	3,8	4,0	9,6	4,0	3,8
Efektiivinen veroaste %	15,19	15,20	15,23	6,41	6,46	6,50
Verotuotto per asukas keskimäärin, €	3 752	3 892	4 046	1 765	1 835	1 905

100 uutta asukasta tarkoittaa keskimäärin $100 * 4000$ euroa = 400 000 euroa / per vuosi verotuloa lisää.

100 uutta asukasta tarkoittaa keskimäärin $100 * 1800$ euroa = 180 000 euroa / per vuosi verotuloa lisää.

TULEVAISUUS ...

Talousarvio 2023 - 2026

Hämeenlinnan talousarvio 2023

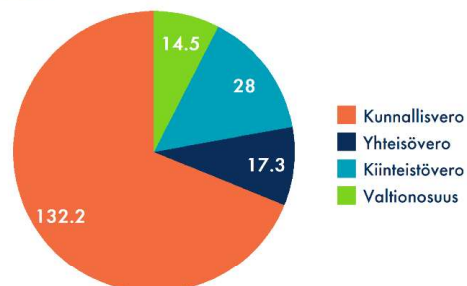

Veroprosentit

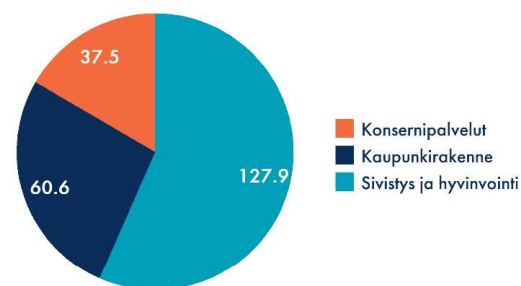
Kunnallisvero	8,36 %
Kiinteistövero:	
Yleinen	1,35 %
Vakituinen asunto	0,60 %
Vapaa-ajan asunto	1,40 %

Verorahoitus M€

Menot kohteittain M€

Talouden tasapaino

Kertynyt ylijäämä	18,1 M€
Tilikauden ylijäämä	9,3 M€
Nettomenojen muutos	-64 %

Tulot lajeittain

Menot lajeittain

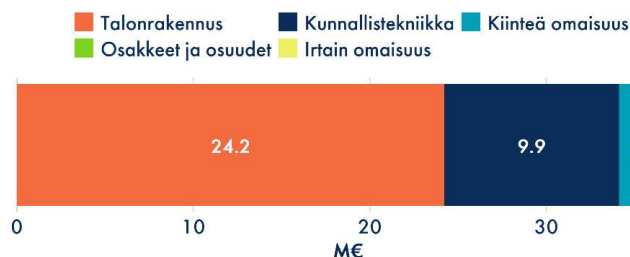

Lainamäärä

Lainamäärä yhteensä	259,3 M€
Lainamäärä/asukas	3800 €
Nettolisälaina	0 M€

Investoinnit ryhmittäin

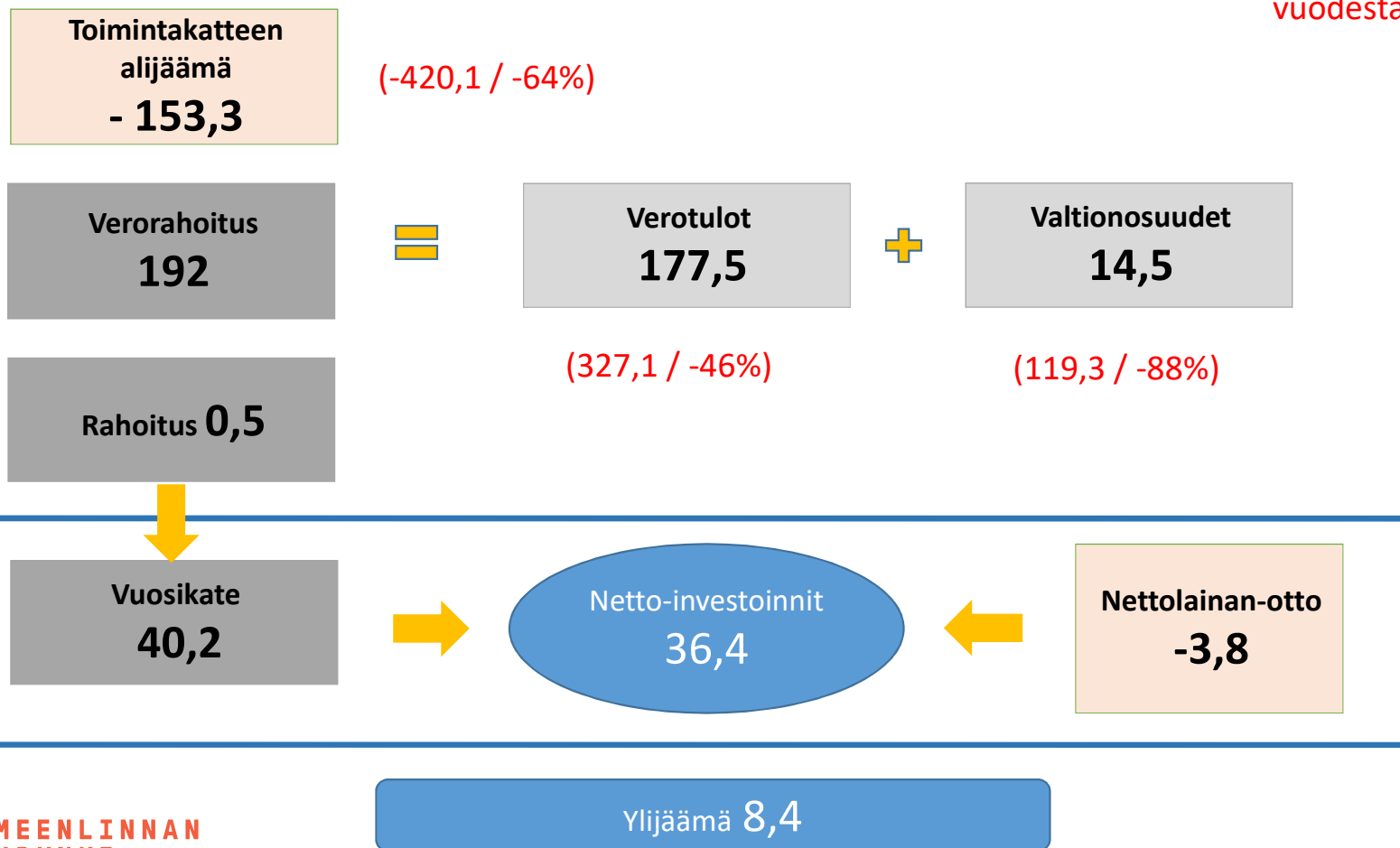

Isoimmat investoinnit

Hämeenlinnan yhtenäiskoulu, uudisrakennus	9,0 M€
Myllymäen koulun peruskorjaus ja laajennus	5,5 M€
Ruunumylyn kivikoulun peruskorjaus	3,0 M€
Rakennusten perusparannushankkeet	3,0 M€

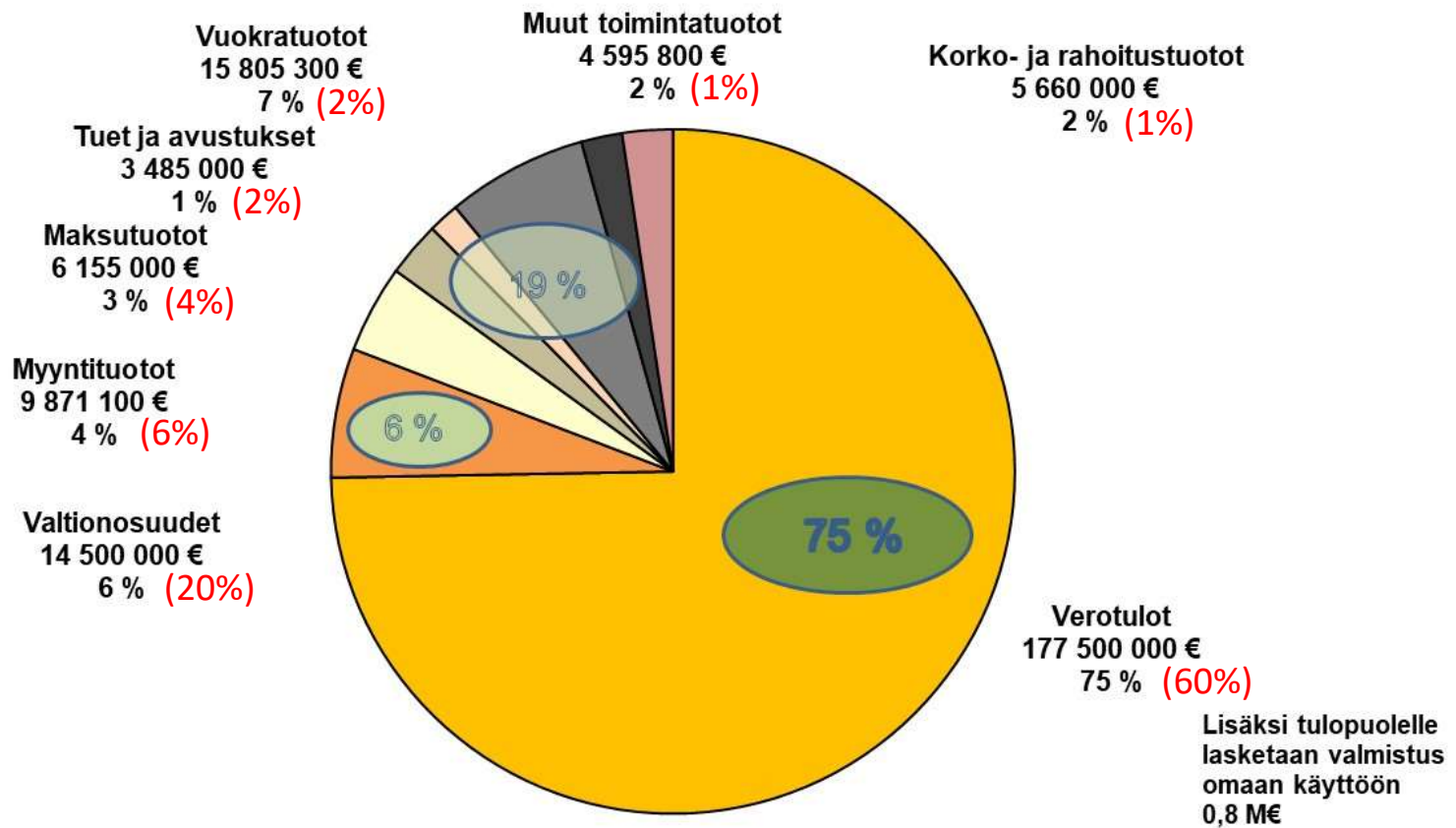
TALOUSARVIO 2023 lukuina (M€)

Punaisella
muutos
vuodesta 2022!

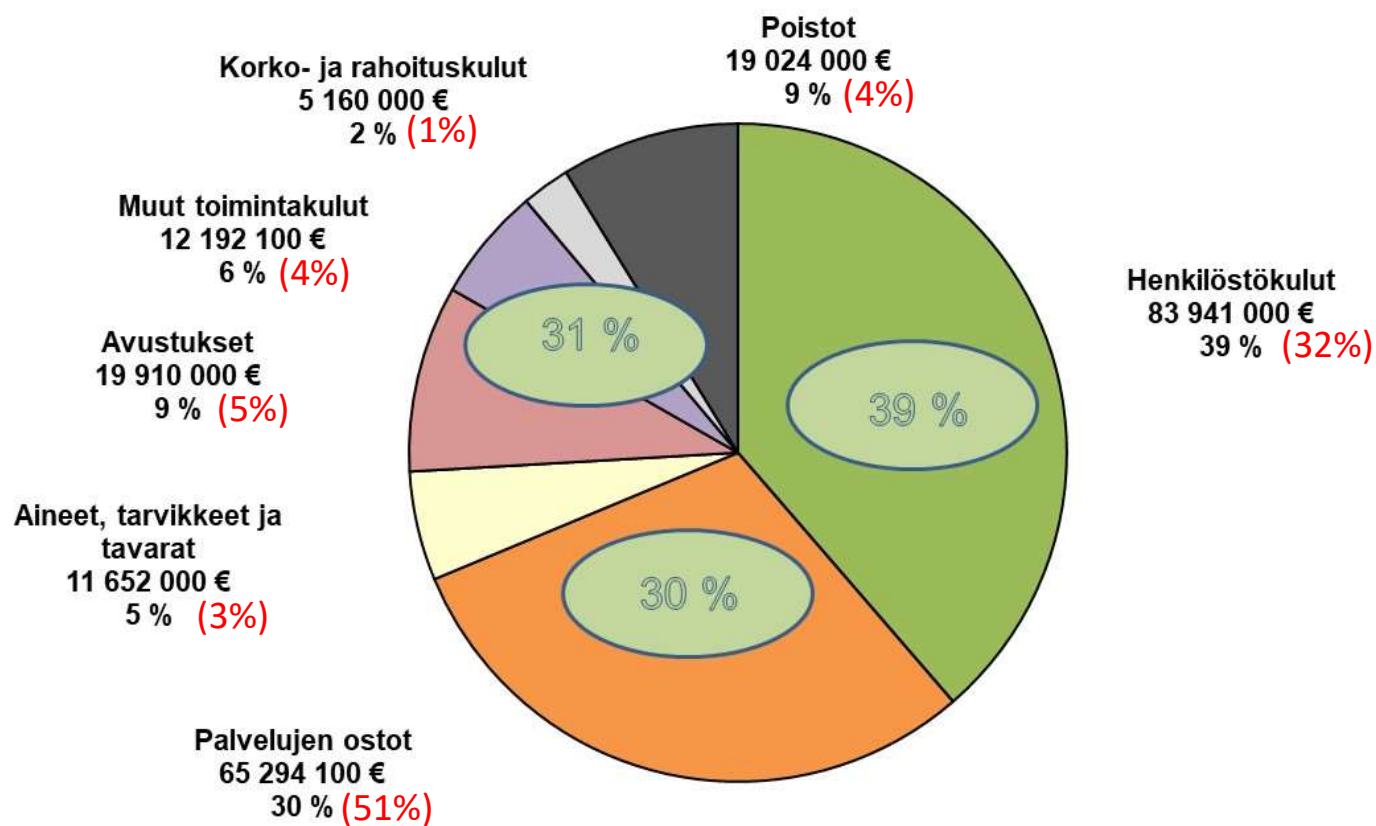
Ulkkoisen tuloslaskelman tulot TA 2023 237,6 M€

Punaisella
muutos
vuodesta 2022!

Ulkoisen tuloslaskelman kulut TA 2023
217,2 M€

Punaisella
muutos
vuodesta 2022!

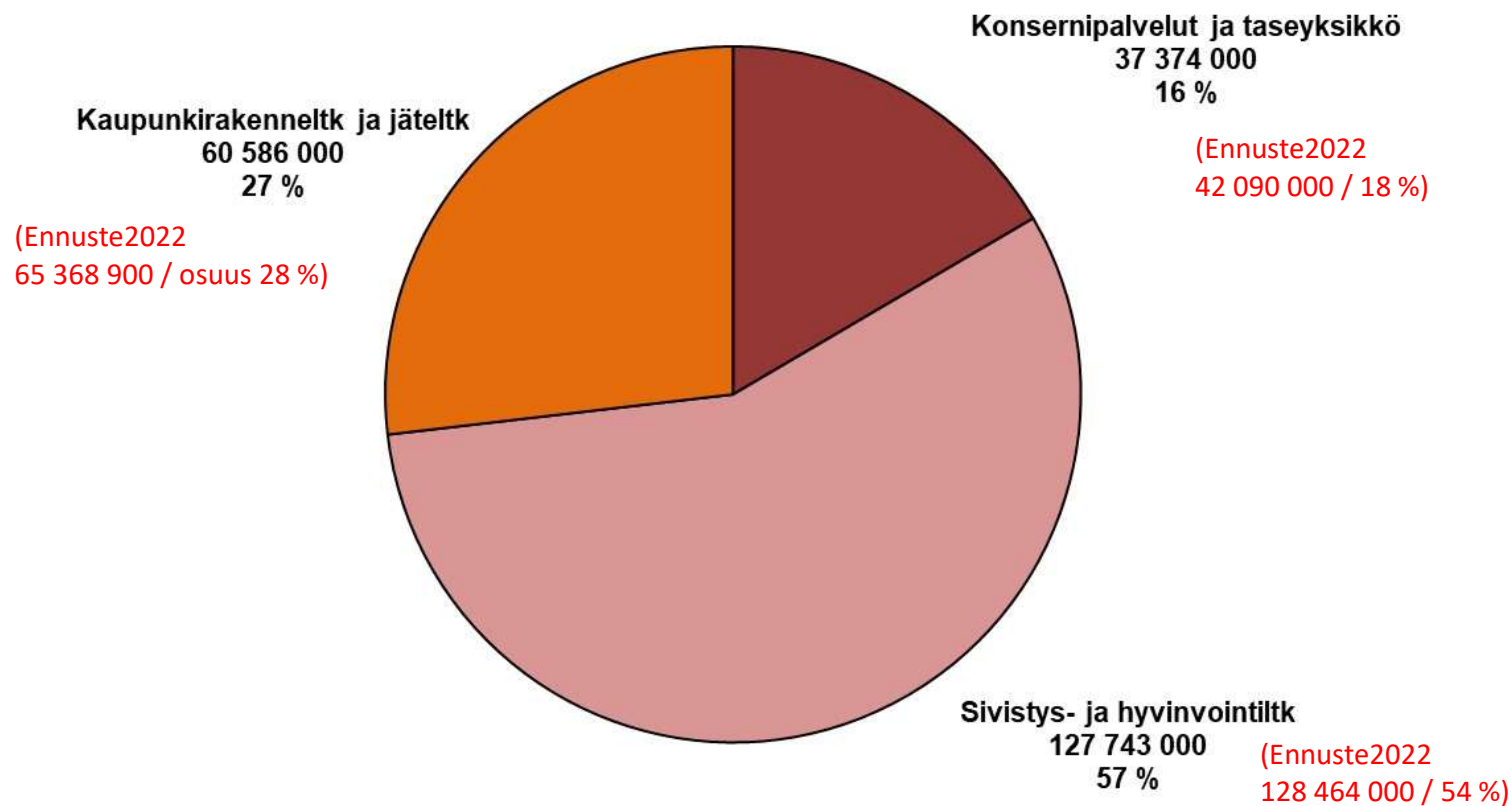
Hämeenlinnan kaupungin toimialojen bruttokulujen jakautuminen TA 2023

225,7 M€

(Ennuste2022

235,9 milj. euroa)

Punaisella
muutos
vuodesta 2022!

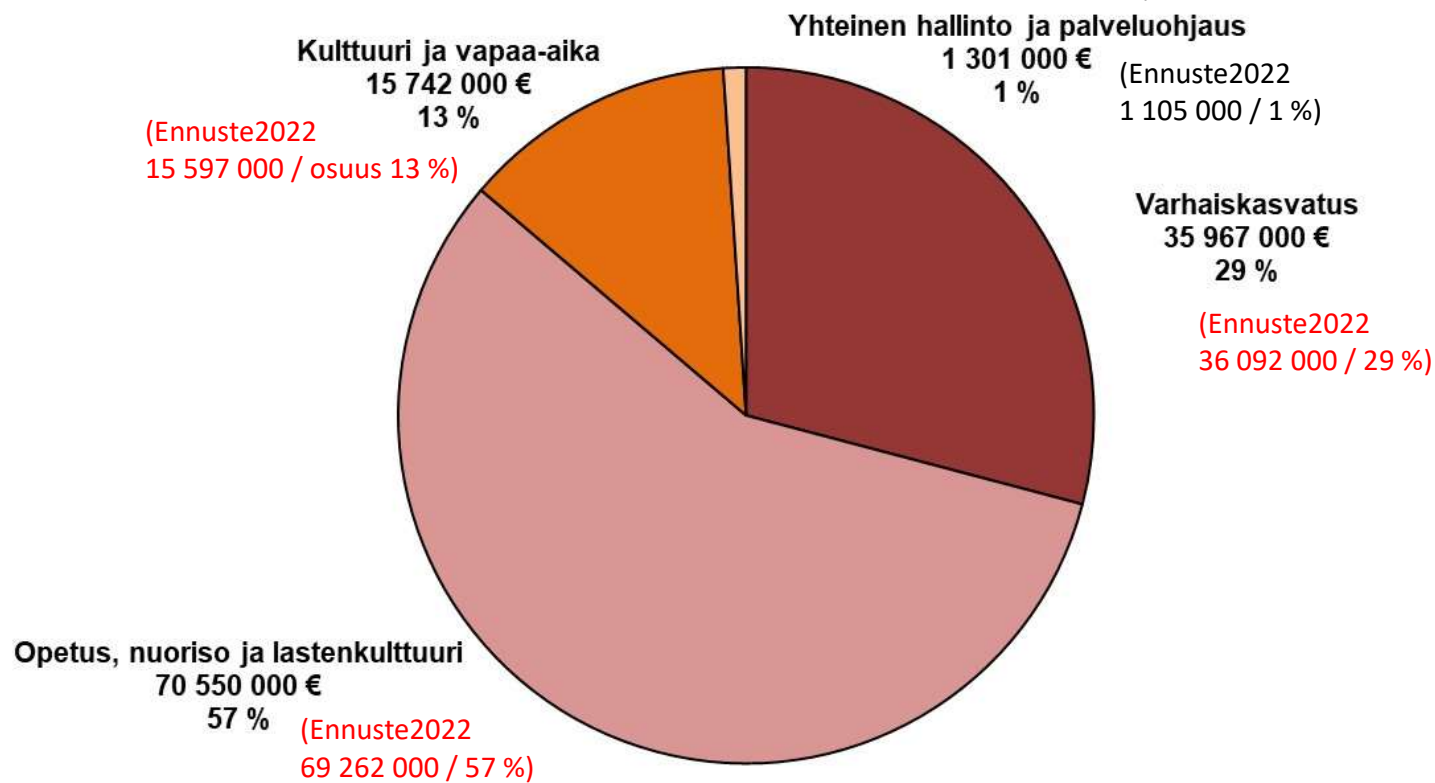
Sivistys- ja hyvinvointilautakunta, TA-esitys 2023, toimintakate

123 560 000 €

(Ennuste2022

122 056 000 euroa)

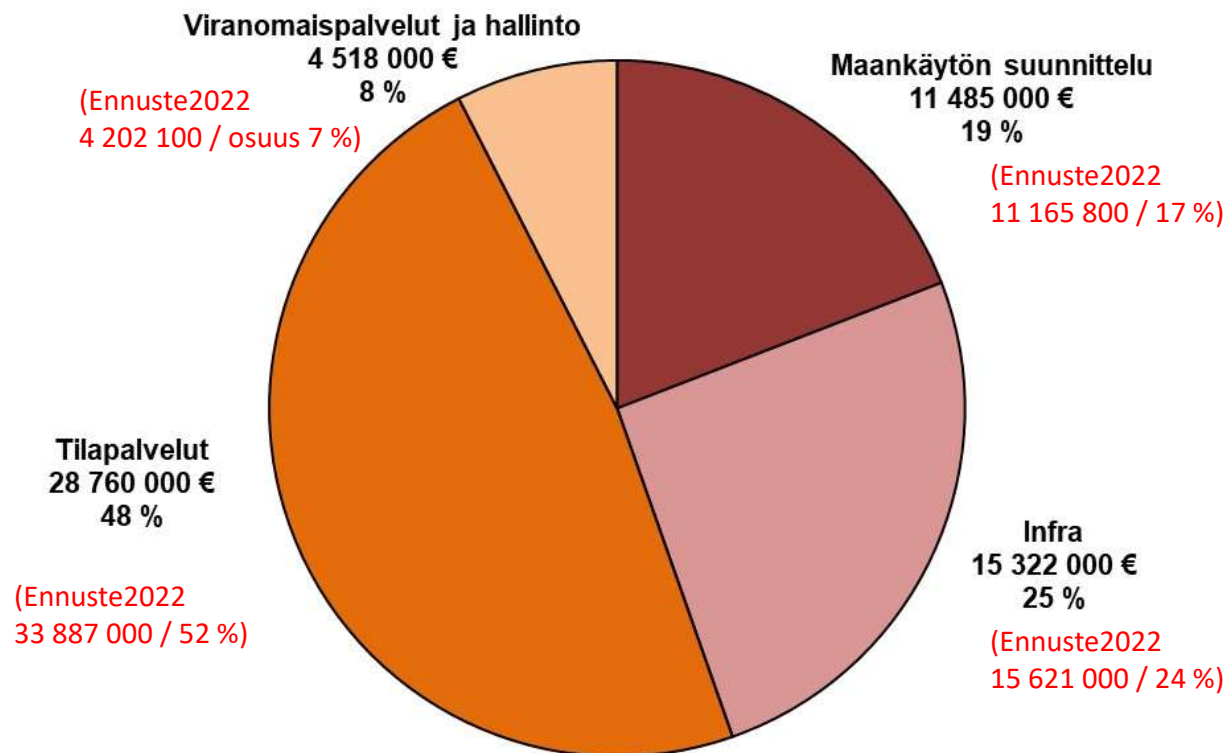
Punaisella
muutos
vuodesta 2022!

Kaupunkirakennelautakunta, TA-esitys 2023, toimintakulut

60 085 000 € (Ennuste2022
64 875 900 euroa)

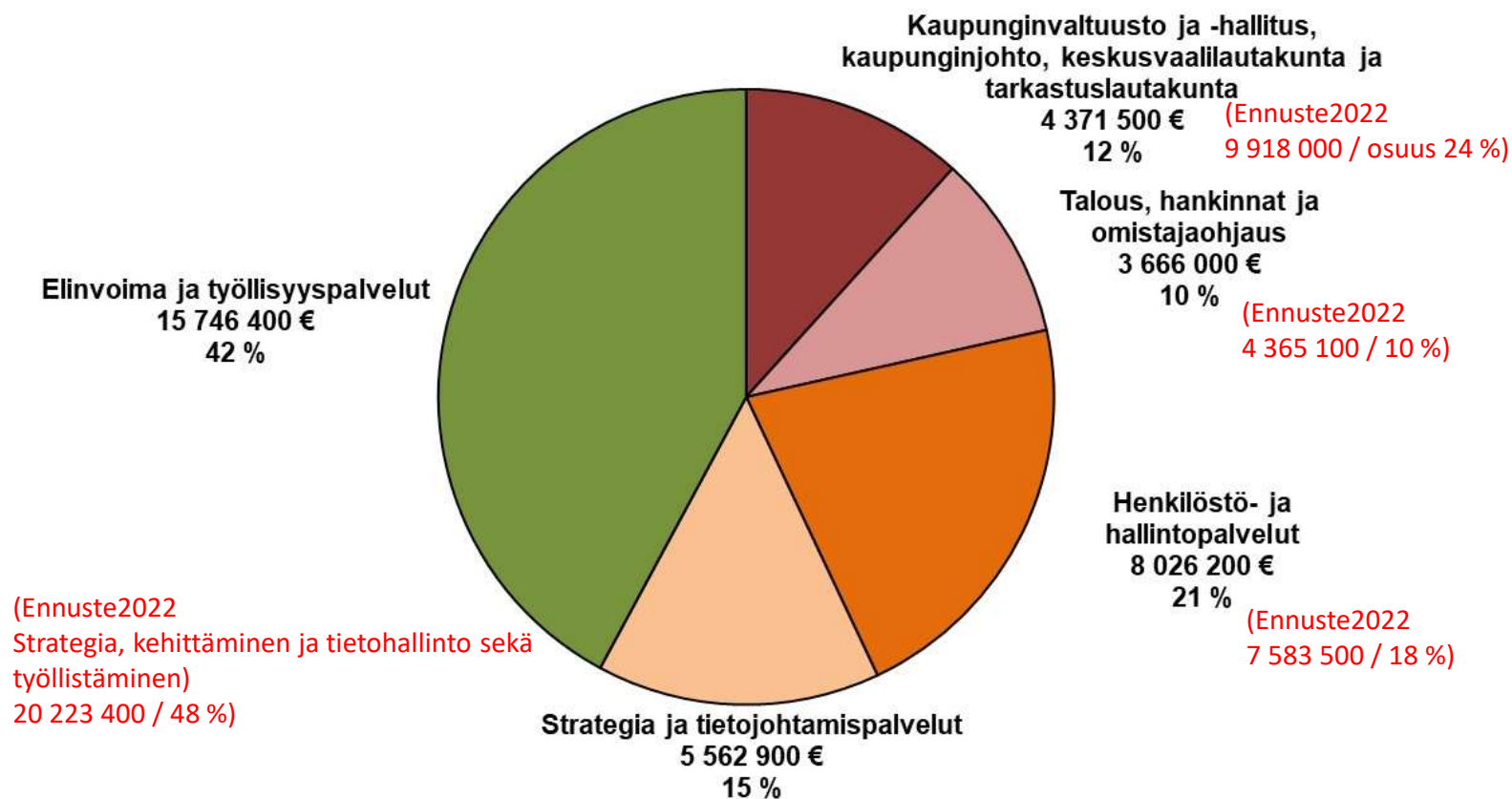
Punaisella
muutos
vuodesta 2022!

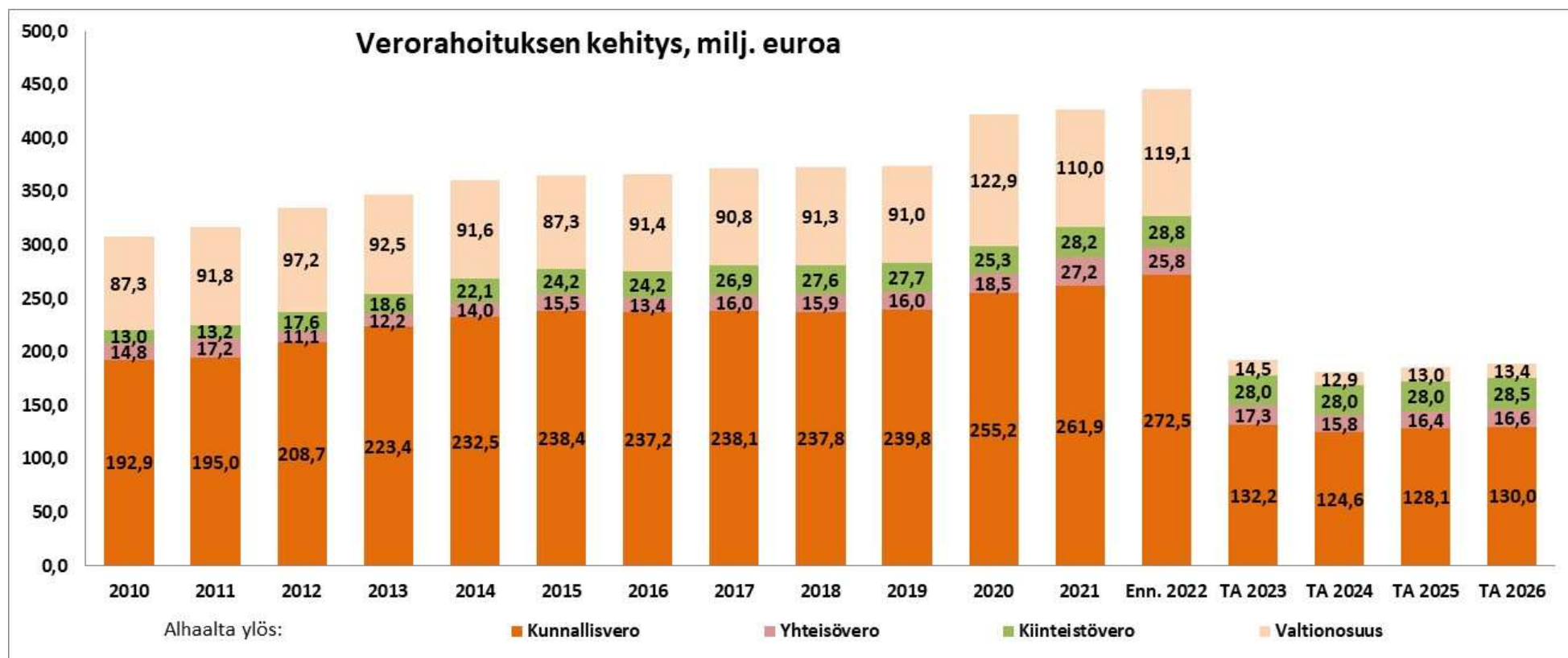

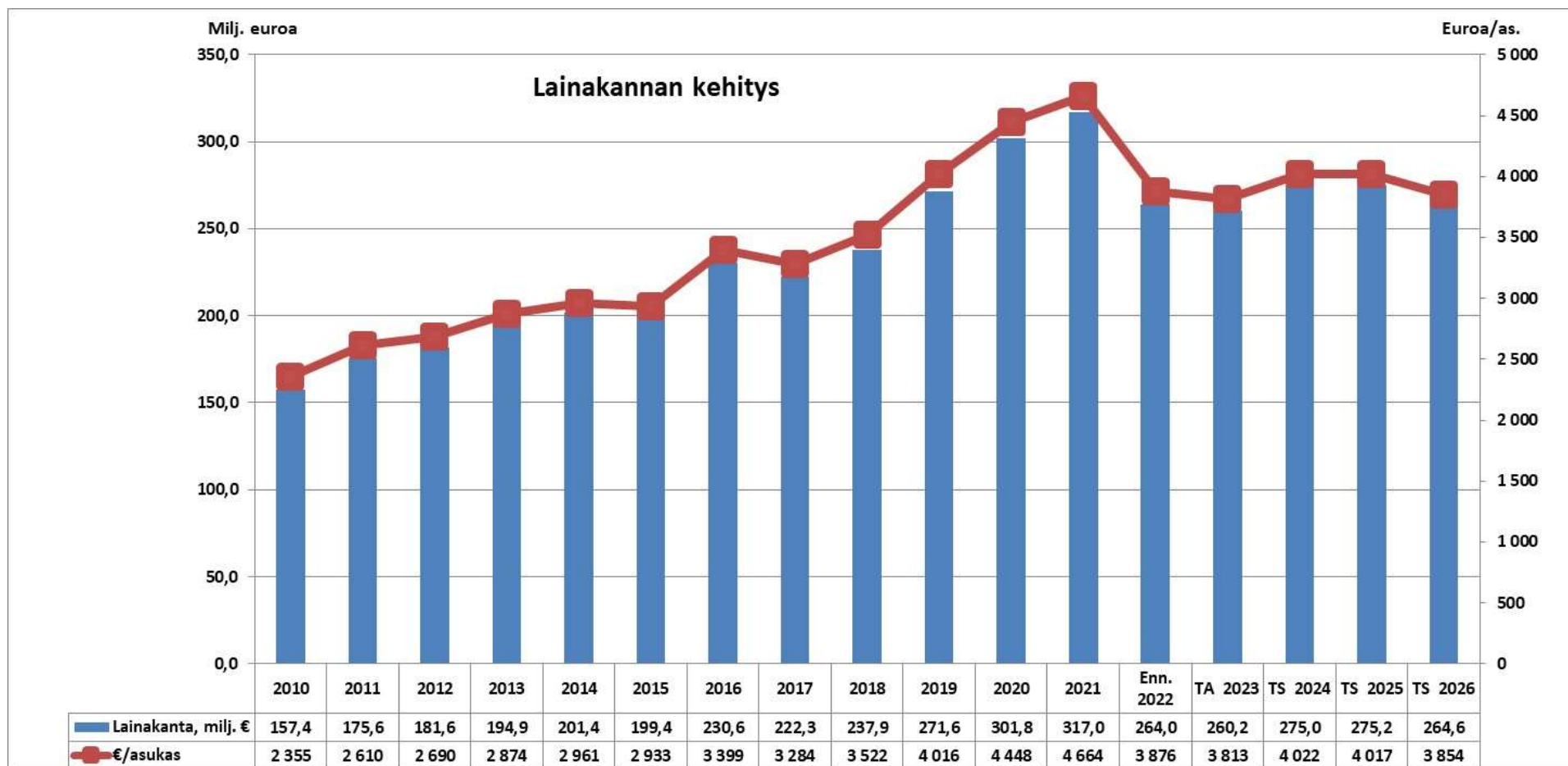
Konsernipalvelut, TA-esitys 2023, toimintakulut
37 373 000 €

(Ennuste2022
42 090 000 euroa)

**Punaisella
muutos
vuodesta 2022!**

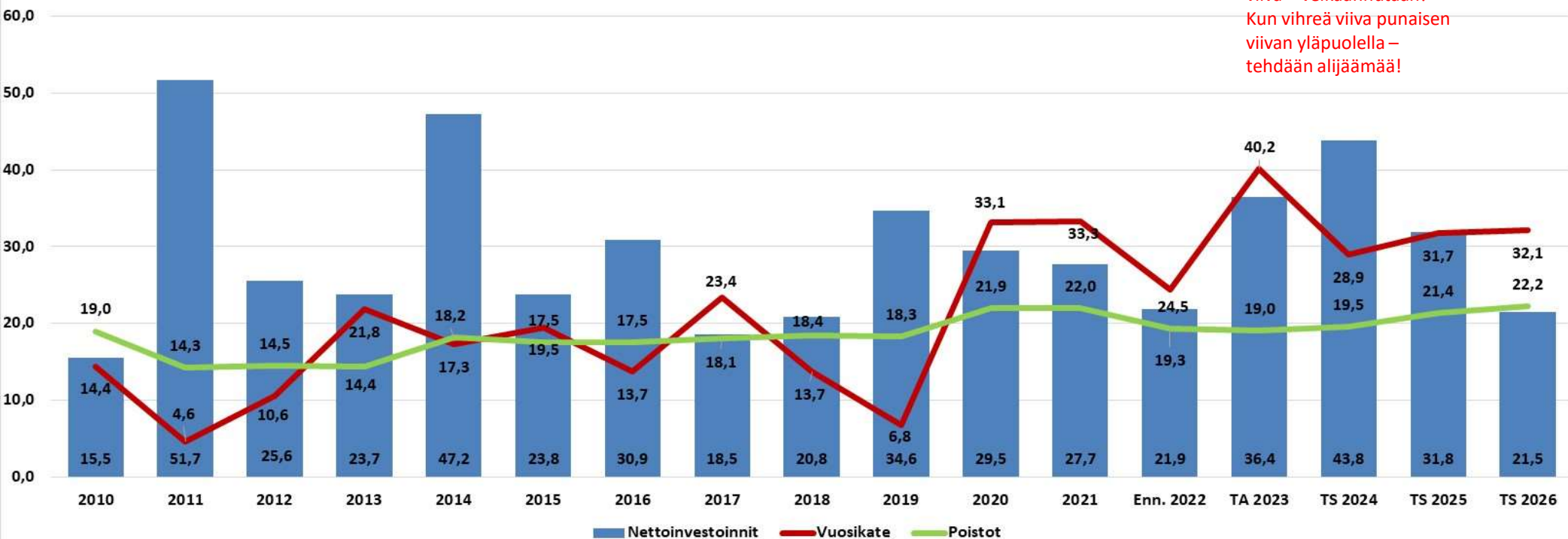

Nettoinvestoinnit, vuosikate ja poistot, milj. euroa

Kun sininen palkki
korkeampi kuin punainen
viiva – velkaannutaan!
Kun vihreä viiva punaisen
viivan yläpuolella –
tehdään alijäämää!

TA 2023-2025: Investoinnit (netto)

1 000 €	TA 2023	TS 2024	TS 2025	Kust.arvio
Kiinteä omaisuus netto	1 900	1 900	1 900	
Osakkeet ja osuudet	753	753	849	
Suomi-Raha Oy:n osakehankinta	50	50	146	
Oman pääoman ehtoiset sijoitukset, Hämeenlinnan Liikuntahallit Oy	433	433	433	
Muut mahdolliset osakehankinnat	270	270	270	
Talonrakennus netto	23 320	29 410	18 650	
Vuorentaan koulun piha	500			500
Hämeenlinnan yhtenäiskoulu, uudisrakennus	9 000	8 500		18 500
Myllymäen koulu, kivikoulun ja puukoulun peruskorj. sekä kivikoulun laajennus	5 500	2 000		8 500
Lammin koulut	500	8 000	6 500	15 000
Lyseon korttelin liikunta- ja ruokailutilat, uudisrakennus		1 500	4 000	6 500
Lyseon korttelin päärakennus, peruskorjaus			1 000	15 000
Ruununmyllyn kivikoulu, peruskorjaus ja piha	3 000	3 500		6 500
Ahveniston maaumala, peruskorjaus			3 000	
Solvikin päiväkot		2 000	1 000	3 000
Rakennusten perusparannushankkeet	3 000	3 000	3 000	
Muu rakennussuunnittelu, kohdistamaton	150	150	150	
Lämmitystapojen muutokset, inv.menot	2 570	1 170		3 740
Lämmitystapojen muutokset, inv.tulot	-900	-410		-1 310
Kunnallistekniikka netto	9 800	9 800	9 800	
Irtain omaisuus netto	650	1 900	650	
Investoinnit yhteensä netto	36 423	43 763	31 849	

Talousarvion rakentuminen ja sopeutustarpeet

- Talousarvio ja taloussuunnitelma ei pidä sisällään veronkorotuksia.
- KH:n edellyttämät sopeutustoimet vuodelle 2023 on toteutettu.
- Talousarvio pitää kuitenkin sisällään suunnitelmavuosille kohdentamatonta pysyvää sopeutusta seuraavasti
 - 2024 3,3 milj. euroa
 - 2025 1,1 milj. euroa (lisää vuoden 2024 sopeutuksen päälle, kumulatiivisesti 4,4 milj. euroa)
- Näiden toimenpiteiden suunnittelu on aloitettava / niitä on jatkettava siten, että toimenpiteet voidaan esitellä kehysvalmistelun 2024 yhteydessä toukokuussa 2023.
- Osavaihtoehto sopeutuksille on investointien leikkaaminen myöhemmin suunnitelmakaudella. Esimerkiksi 6 milj. euron leikkaus investoinneissa pienentää sopeutuksen maksimissaan 2,4 milj. euroon vuonna 2025 (nykyisillä tulo/menoennusteilla laskettaessa), eli puolittaa sopeutustarpeen.

TALOUSARVIOEHDOTUS SUUNNITELMAKAUDELLE

Hämeenlinnan talouden pidemmän aikavälin tarkastelu

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	EN 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
Asukasluku	67 850	67 662	67 532	67 633	67 848	67 971	68 107	68 243	68 379	68 516	68 653
Veroprosentti	20,50	20,75	20,75	20,75	21,00	21,00	21,00	8,36	8,36	8,36	8,36
TOIMINTAKATE	-355 204	-349 569	-356 499	-370 118	-386 755	-397 559	-420 149	-151 321	-151 827	-153 264	-156 870
Muutos €	-5 008	5 635	-6 930	-13 619	-16 637	-10 804	-22 590	268 828	-506	-1 437	-3 606
Muutos %	1,4	-1,6	2,0	3,8	4,5	2,8	5,7	-64,0	0,3	0,9	2,4
SOPEUTUSTARVE (sisältyy toimintakatteeseen)									3 280	4 436	4 172
Verotulot	274 856	281 071	281 232	283 425	298 979	317 221	327 100	177 500	168 400	172 500	175 100
Valtionosuudet	91 435	90 782	91 264	90 981	122 902	109 991	119 300	14 500	12 900	13 000	13 400
Rahoitustuotot ja -kulut	2 636	1 147	-2 286	2 464	-2 000	3 685	-1 800	500	200	200	200
Korkotuotot	2 858	2 972	2 212	2 213	1 979						
Muut rahoitustuotot	12 113	10 794	5 667	6 202	3 095						
Korkokulut	5 960	6 338	6 151	5 822	5 993						
Muut rahoituskulut	6 375	6 281	4 014	129	1 081						
VUOSIKATE	13 723	23 431	13 711	6 752	33 126	33 338	24 451	41 179	29 673	32 436	31 830
Poistot	17 472	18 108	25 570	18 370	21 931	22 023	19 326	19 024	19 531	21 404	22 225
Satunnaiset tuotot ja kulut											
Varausten muutokset netto	267	188	7 688	142	2 709	-7 916	92	-12 804	196	196	196
Ylijäämä/alijäämä	-3 482	5 511	-4 171	-11 476	13 904	3 399	5 217	9 351	10 338	11 228	9 801
Kumulatiivinen ylij/alij.	-4 836	1 938	-2 233	-13 709	195	3 594	8 811	18 162	28 500	39 728	49 529
Kumulat. ylij/alij./as	-71	29	-33	-203	3	53	129	266	417	580	721
Nettoinvestoinnit	30 903	18 456	20 810	34 638	29 533	27 733	21 272	36 423	43 763	31 849	21 516
Taseesta											
Lainakanta 1000 euroa	230 610	222 264	237 866	271 609	301 796	317 022	264 000	259 200	273 300	272 700	262 400
Lainakanta euroa/as	3 399	3 285	3 522	4 016	4 448	4 664	3 876	3 798	3 997	3 980	3 822

TALOUSARVIOEHDOTUS (investointeja leikattu 3 milj. euroa)

Hämeenlinnan talouden pidemmän aikavälin tarkastelu

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	EN 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
Asukasluku	67 850	67 662	67 532	67 633	67 848	67 971	68 107	68 243	68 379	68 516	68 653
Veroprosentti	20,50	20,75	20,75	20,75	21,00	21,00	21,00	8,36	8,36	8,36	8,36
TOIMINTAKATE	-355 204	-349 569	-356 499	-370 118	-386 755	-397 559	-420 149	-152 321	-153 567	-155 004	-157 610
Muutos €	-5 008	5 635	-6 930	-13 619	-16 637	-10 804	-22 590	267 828	-1 246	-1 437	-2 606
Muutos %	1,4	-1,6	2,0	3,8	4,5	2,8	5,7	-63,7	0,8	0,9	1,7
SOPEUTUSTARVE (sisältyy toimintakatteeseen)									2 280	3 436	3 172
Verotulot	274 856	281 071	281 232	283 425	298 979	317 221	327 100	177 500	168 400	172 500	175 100
Valtionosuudet	91 435	90 782	91 264	90 981	122 902	109 991	119 300	14 500	12 900	13 000	13 400
Rahoitustuotot ja -kulut	2 636	1 147	-2 286	2 464	-2 000	3 685	-1 800	500	200	200	200
Korkotuotot	2 858	2 972	2 212	2 213	1 979						
Muut rahoitustuotot	12 113	10 794	5 667	6 202	3 095						
Korkokulut	5 960	6 338	6 151	5 822	5 993						
Muut rahoituskulut	6 375	6 281	4 014	129	1 081						
VUOSIKATE	13 723	23 431	13 711	6 752	33 126	33 338	24 451	40 179	27 933	30 696	31 090
Poistot	17 472	18 108	25 570	18 370	21 931	22 023	19 326	19 024	19 531	21 404	22 225
Satunnaiset tuotot ja kulut											
Varausten muutokset netto	267	188	7 688	142	2 709	-7 916	92	-12 804	196	196	196
Ylijäämä/alijäämä	-3 482	5 511	-4 171	-11 476	13 904	3 399	5 217	8 351	8 598	9 488	9 061
Kumulatiivinen ylij/alij.	-4 836	1 938	-2 233	-13 709	195	3 594	8 811	17 162	25 760	35 248	44 309
Kumulat. ylij/alij./as	-71	29	-33	-203	3	53	129	251	377	514	645
Nettoinvestoinnit	30 903	18 456	20 810	34 638	29 533	27 733	21 272	36 423	40 763	31 849	21 516
Taseesta											
Lainakanta 1000 euroa	230 610	222 264	237 866	271 609	301 796	317 022	264 000	260 200	273 000	274 200	264 600
Lainakanta euroa/as	3 399	3 285	3 522	4 016	4 448	4 664	3 876	3 813	3 992	4 002	3 854

Esimerkki!

TALOUSARVIOEHDOTUS (investointeja leikattu 6 milj. euroa)

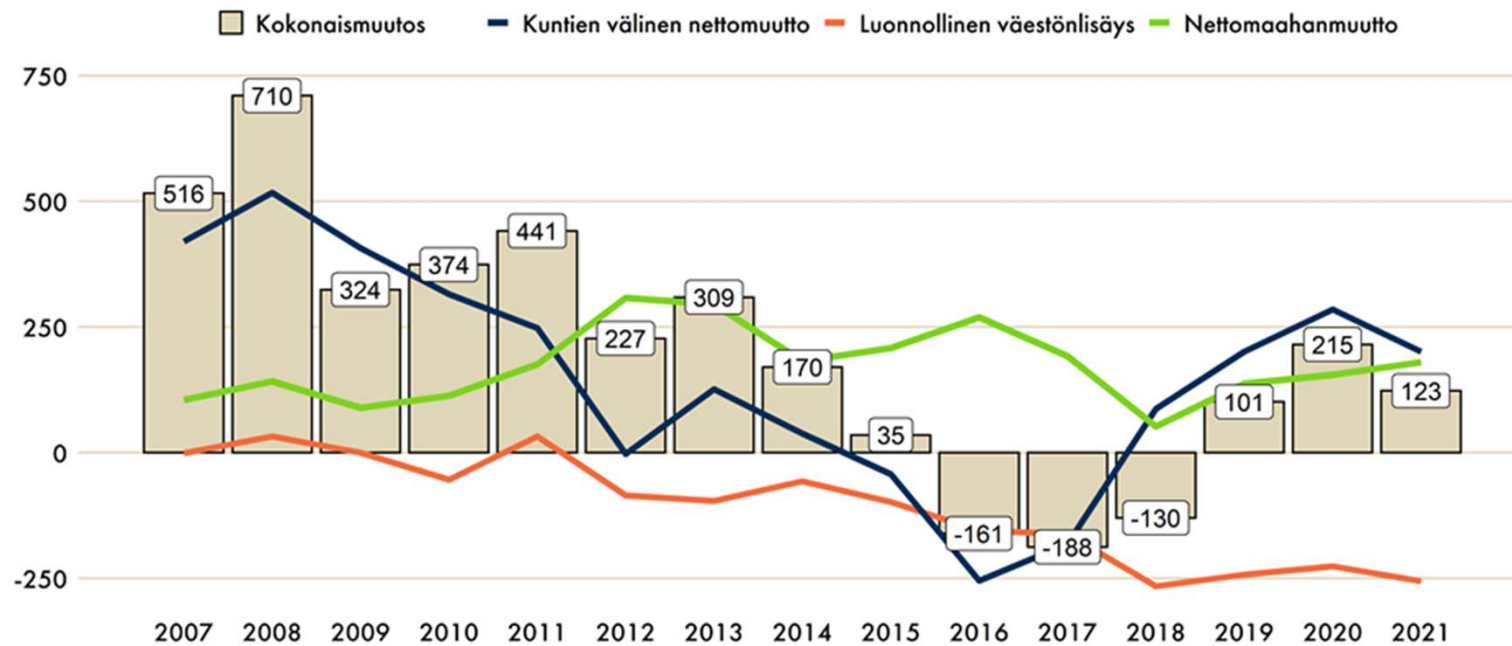
Hämeenlinnan talouden pidemmän aikavälin tarkastelu

	TP 2016	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TP 2020	TP 2021	EN 2022	TA 2023	TA 2024	TA 2025	TA 2026
Asukasluku	67 850	67 662	67 532	67 633	67 848	67 971	68 107	68 243	68 379	68 516	68 653
Veroprosentti	20,50	20,75	20,75	20,75	21,00	21,00	21,00	8,36	8,36	8,36	8,36
TOIMINTAKATE	-355 204	-349 569	-356 499	-370 118	-386 755	-397 559	-420 149	-152 321	-154 567	-156 004	-158 610
Muutos €	-5 008	5 635	-6 930	-13 619	-16 637	-10 804	-22 590	267 828	-2 246	-1 437	-2 606
Muutos %	1,4	-1,6	2,0	3,8	4,5	2,8	5,7	-63,7	1,5	0,9	1,7
SOPEUTUSTARVE (sisältyy toimintakatteeseen)									1 280	2 436	2 172
Verotulot	274 856	281 071	281 232	283 425	298 979	317 221	327 100	177 500	168 400	172 500	175 100
Valtionosuudet	91 435	90 782	91 264	90 981	122 902	109 991	119 300	14 500	12 900	13 000	13 400
Rahoitustuotot ja -kulut	2 636	1 147	-2 286	2 464	-2 000	3 685	-1 800	500	200	200	200
Korkotuotot	2 858	2 972	2 212	2 213	1 979						
Muut rahoitustuotot	12 113	10 794	5 667	6 202	3 095						
Korkokulut	5 960	6 338	6 151	5 822	5 993						
Muut rahoituskulut	6 375	6 281	4 014	129	1 081						
VUOSIKATE	13 723	23 431	13 711	6 752	33 126	33 338	24 451	40 179	26 933	29 696	30 090
Poistot	17 472	18 108	25 570	18 370	21 931	22 023	19 326	19 024	19 531	21 404	22 225
Satunnaiset tuotot ja kulut											
Varausten muutokset netto	267	188	7 688	142	2 709	-7 916	92	-12 804	196	196	196
Ylijäämä/alijäämä	-3 482	5 511	-4 171	-11 476	13 904	3 399	5 217	8 351	7 598	8 488	8 061
Kumulatiivinen ylij/alij.	-4 836	1 938	-2 233	-13 709	195	3 594	8 811	17 162	24 760	33 248	41 309
Kumulat. ylij/alij./as	-71	29	-33	-203	3	53	129	251	362	485	602
Nettoinvestoinnit	30 903	18 456	20 810	34 638	29 533	27 733	21 272	36 423	37 763	31 849	21 516
Taseesta											
Lainakanta 1000 euroa	230 610	222 264	237 866	271 609	301 796	317 022	264 000	260 200	271 000	273 200	264 600
Lainakanta euroa/as	3 399	3 285	3 522	4 016	4 448	4 664	3 876	3 813	3 963	3 987	3 854

Esimerkki!

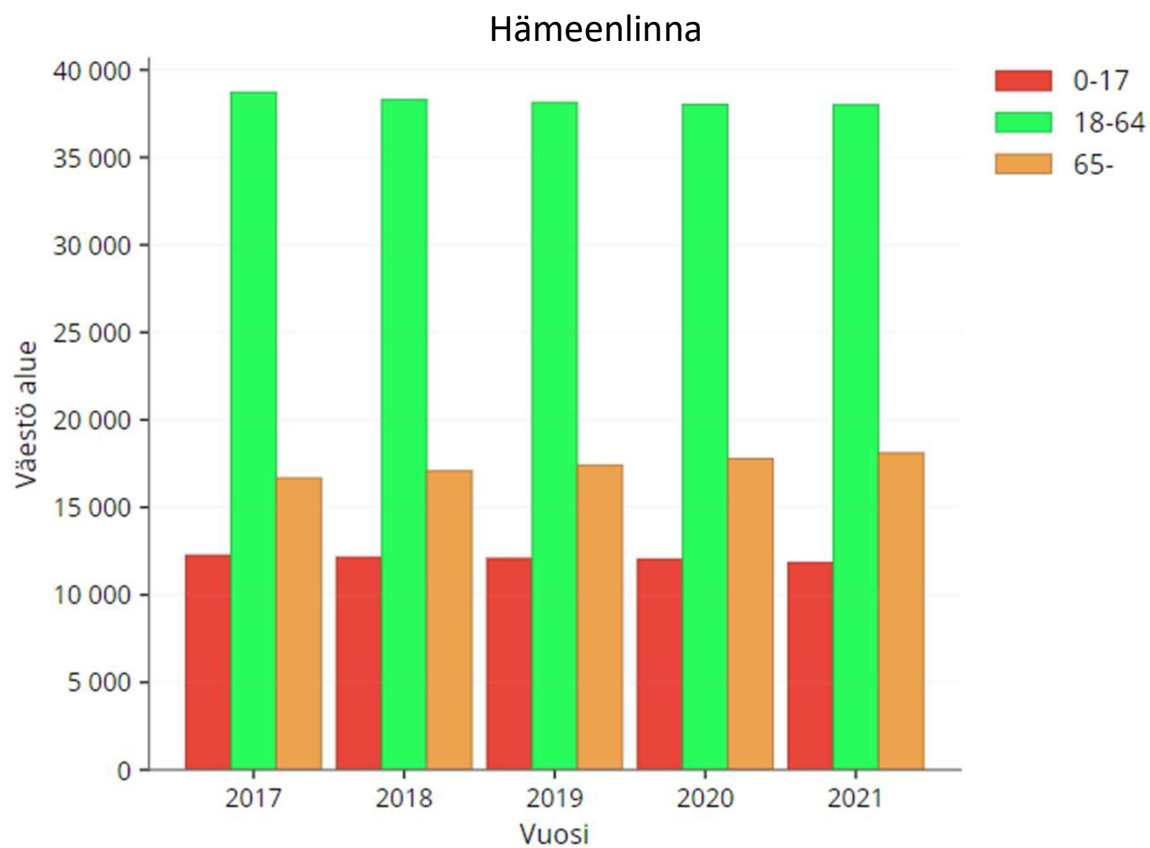
TOIMINTAYMPÄRISTÖSTÄ ...

Väestönkehitys

2022/8
+63

Väestörakenne

Työttömyys 2017-2021

Työttömyysaste

Alue ▲📌	Vuosi ▲				
	2018 📈	2019 📈	2020 📈	2021 📈	2022 📈
Hämeenlinna	10,0	9,0	11,7	11,6	9,3
KOKO MAA	9,2	8,9	12,5	10,7	9,1
MK05 Kanta-Häme	8,5	7,7	10,4	9,9	8,3

Yrityskannan muutos

Yritykset

Lopettaneet

	Vuosi								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hämeenlinna	290	288	246	266	68	239	249	294	295

Aloittaneet

	Vuosi								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hämeenlinna	341	326	316	297	340	362	395	395	403

Nettolisäys

	Vuosi								
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Hämeenlinna	51	38	70	31	272	123	146	101	108

	Väestöllinen huoltosuhde	Taloudellinen huoltosuhde
1990	51,5	119,8
1991	51,9	138,4
1992	52,6	158,3
1993	53,2	179
1994	54,2	175
1995	54,9	173,9
1996	55,1	171,3
1997	55,1	162,8
1998	54,8	153,8
1999	54,7	149,8
2000	54,5	146,1
2001	54,5	143,9
2002	54,6	142,2
2003	54,8	141,6
2004	55,1	139,2
2005	54,7	135,7
2006	55,4	130
2007	54,6	124,4
2008	54,7	125,9
2009	54,7	134,9
2010	55,2	133,6
2011	56,9	131,7
2012	58,2	134,2
2013	60	139
2014	61,5	142,7
2015	63,1	147,4
2016	64,5	148,7
2017	66,0	145
2018	67,3	

Väestöllinen huoltosuhde
 kertoo paljonko on lapsia ja
 vanhuksia 100 työkäistä
 (15-64 v) kohti.

Taloudellinen huoltosuhde
 taas on ei-työllisten
 (työttömät, työvoiman
 ulkopuoliset) määrä jaettuna
 työllisillä *100.

Miksi päätöksenteko on niin vaikeaa ??

- Haasteena jakautunut päätöksentekojärjestelmä ja lukuisten intressiryhmien paineet – painostuksen monet muodot

Taloudellinen tilanne

Yhteisön taloudellista tilannetta pystytään parantamaan vain kahdella tavalla

- Kasvattamalla tuloja suhteessa kustannuksiin
- Alentamalla kustannuksia

Jos kumpikaan ei tule kyseeseen, ei talous voi omaehtoisin toimin parantua.

HÄMEENLINNA 2023